

АРХІТЕКТУРНА СПАДЩИНА ВОЛИНИ

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ   ВИПУСК 7

РІВНЕ 2020

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА
ТА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
КАФЕДРА АРХІТЕКТУРИ ТА СЕРЕДОВИЩНОГО ДИЗАЙНУ

УДК 72.03 (477.8)

АРХІТЕКТУРНА СПАДЩИНА ВОЛИНІ

ЗБІРНИК
НАУКОВИХ ПРАЦЬ

Випуск 7

За науковою редакцією
доктора архітектури П. А. Ричкова

УДК 72.03 (477.8)

© Національний університет
водного господарства
та природокористування, 2020

Рівне
2020

ISBN 978-617-512-324-3

ЗМІСТ

Передмова наукового редактора	7
-------------------------------------	---

СТАТТІ

Лушнікова Н. Деніс Мак-Клер як майстер садово-паркового мистецтва: етап становлення	11
Михайлишин О. Архітектурно-просторовий розвиток міста Любомля у міжвоєнний період	21
Михайлишин О., Магей А. Вплив західноєвропейського романтизму на розвиток неоготичної садибної архітектури Поділля та Волині	29
Прищепа Б. Історична топографія Острога XVI – початку XVII ст.	37
Пшеничний Ю. Розвиток планування та забудови Дубенського замку протягом XV–XVIII ст.	51
Рибчинський О. Резиденція Януша Острозького в Межирічі Острозькому (спроба архітектурної візуалізації згідно інвентарів 1621 та 1640 років)	65
Ричков П. Архітектурно-просторова локалізація Старокостянтинова на мапі 1794 року	73
Ричков П. Урбаністична картографія міста Ізяслава: друга пол. XVIII – поч. XIX ст.	90

ПОВІДОМЛЕННЯ

Ісупова М. Архітектурний образ шкіл другої половини 1940-1950-х рр. у Рівному та Луцьку	110
Остапюк О., Лончук С. Дерев'яні храми Любомльського району Волинської області	116
Назарук М. Архітектура залізничного вокзального комплексу станції Маневичі	129
Ричков П. Острозький замок: до історії одного архітектурного сюжету	132
Сергіюк І. Типові проекти військових храмів Волині початку XX століття	138
Ягодка Ю. Будинок у провулку Стрімкому в Кременці як зразок житлової забудови на початку XX ст.	145
Михайлишин О. До іконографічної історії резиденції Ело-Малинських- Сосновських-Довгяллів у Новомалині Рівненської області	151
Луц В., Михайлишин О. «План міста Рівного. Яким він буде...»	159
Пасічник М. Костел святого Антонія в Рівному: невідома ідея советизації образу	167
Михайлишин О., Ягодка Ю. Архітектурна концепція формування інтер'єру Тронної зали в замку Острозьких-Любомирських в Дубно	169

ПОКАЖЧИК

Морозова О., Луц В. Бібліографічний покажчик наукового збірника «Архітектурна спадщина Волині» за 2008–2020 рр.	173
Список скорочень	183
Коротко про авторів	185

УДК 72.01

Ольга МИХАЙЛИШИН,
Юлія ЯГОДКА

АРХІТЕКТУРНА
КОНЦЕПЦІЯ
ФОРМУВАННЯ ІНТЕР'ЄРУ
ТРОННОЇ ЗАЛИ
В ЗАМКУ ОСТРОЗЬКИХ-
ЛЮБОМИРСЬКИХ
В ДУБНО

Olga MYKHAYLYSHYN,
Yuliia YAHODKA

ARCHITECTURAL CONCEPT
OF DESIGN OF THE
THRONE HALL INTERIOR
IN THE OSTROZHSKY-
LUBOMYRSKY CASTLE
IN DUBNO

Анотація. У публікації охарактеризовано концепцію формування інтер'єру Тронної зали в замку Острозьких-Любомирських у Дубно.

Ключові слова. Інтер'єр, архітектура, замок, Тронна зала, Дубно, Україна.

---

5 листопада 2020 р. після ремонту була відкрита Тронна зала в надбрамному корпусі замку Острозьких-Любомирських у Дубно. Як відомо, надбрамний корпус є найдавнішим у складі замкового комплексу і датується кінцем XV ст. Нинішнього свого вигляду набув наприкінці 1930-х рр. за часів Другої Речі Посполитої в результаті комплексної реконструкції (відбудови), здійсненої польськими фахівцями¹. Як свідчать збережені документи, у той період визначення варіанту відновлення цього об'єкту стало предметом дискусії, що призвело до демонтажу частини вже реконструйованого завершення будинку. Актуальний образ — з масивними аттиками над найвищою частиною і бічними крилами — ймовірно, розглядався як стилістична алюзія, що мала засвідчити зв'язок з ренесансною архітектурою Речі Посполитої XVI століття і, відповідно, попереднім періодом спільної історії Волині і Великої Польщі.

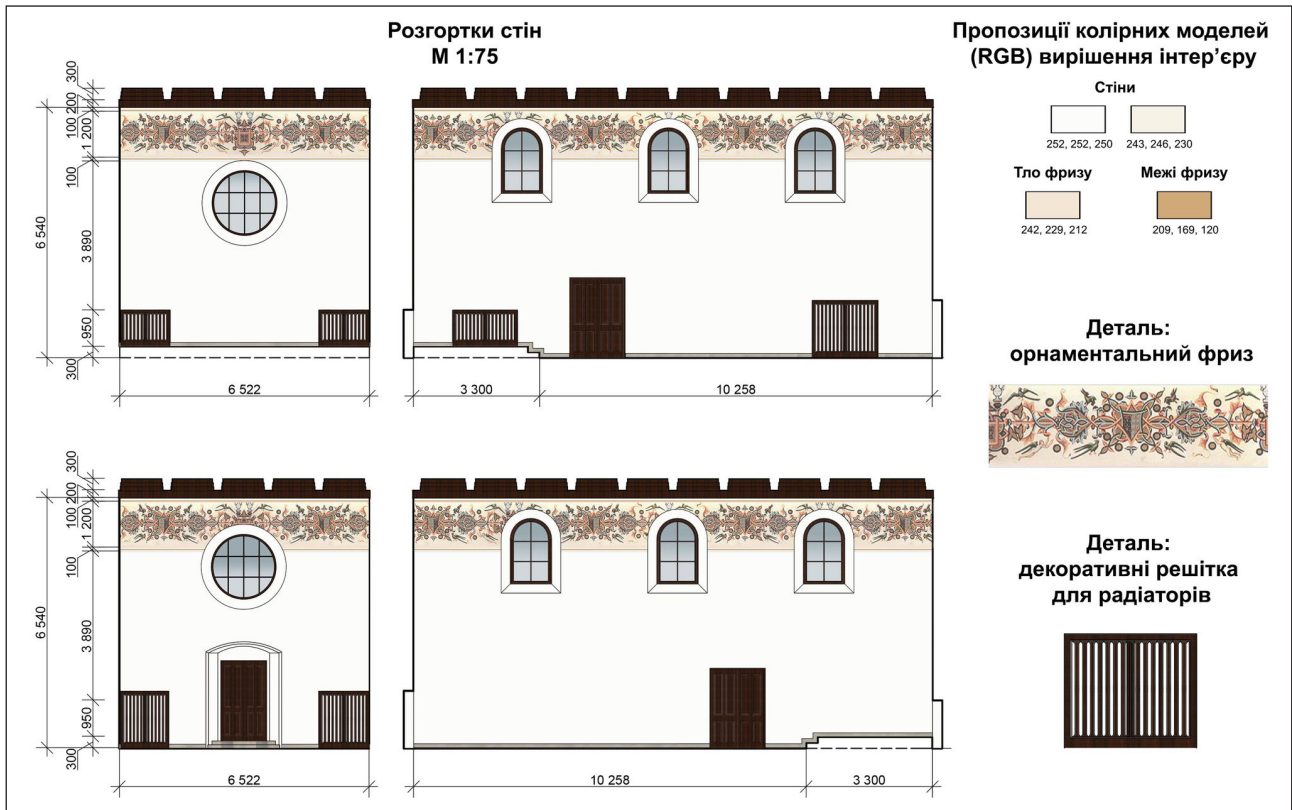
Наразі невідомо, яку функцію було передбачено у 1930-ті рр. для найбільшого і найвищого приміщення на третьому ярусі корпусу, сьогодні — Тронної зали. Проте, виконана в процесі тогочасної реконструкції і збережена до сьогодні дерев'яна кесонована стеля може свідчити про планований парадний/представницький характер цього приміщення.

Зважаючи на наявність унікальної архітектурно-містобудівної спадщини і високу туристичну привабливість Дубна, активне нарощування потенціалу Державного історико-культурного заповідника м. Дубно та замку Острозьких-Любомирських — як його матеріального ядра, у 2018 р. керівництвом (директор — Леонід Кічатий) було ухвалене рішення про завершення формування інтер'єру «Тронної зали» у надбрамному корпусі.

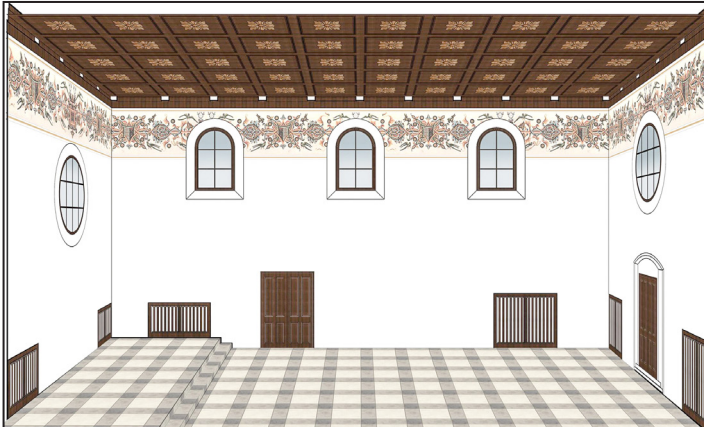
Відправним пунктом для генерації концепції інтер'єру стала наявність згаданої вище конструкції стелі, яка мала зберегти своє домінуюче значення — як декоративного елемента і символічне звучання — як елемента приміщень особливого церемоніального призначення. З врахуванням датування будівлі та соціально-політичного статусу власників князів Василя, Костянтина та Януша Острозьких, які розбудовували та модернізували замок впродовж XV — поч. XVII ст., авторами концепції і проекту — доктором архітектури Ольгою Михайлишин та магістром архітектури Юлією Ягодкою — було запропоновано використати метод стилістичної аналогії. Відповідно до цього методу, в інтер'єр введені елементи архітектурного декорування, характерні для подібних приміщень і періоду

---

¹ Михайлишин О. Невідомі проекти відбудови замку Острозьких-Любомирських в Дубно (1920–30-ті роки) // Архітектурна спадщина Волині. Вип. 3. Рівне, 2012. С. 177–190.

*Рис. 1. Проект інтер'єру Тронної зали в замку Острозьких-Любомирських в Дубно.
Розгортка стін. Арх. Ю. Ягодка. Консультант д. арх. О. Михайлишин*

*Рис. 2. Перспектива інтер'єру Тронної зали
в замку Острозьких-Любомирських в Дубно.
Арх. Ю. Ягодка. Консультант д. арх. О. Михайлишин*

*Рис. 3. Фрагмент інтер'єру Тронної зали до початку
ремонтних робіт. Фото Ю. Ягодки. 2019 р.*

Рис. 3. Інтер'єр Тронної зали після завершення ремонтних робіт. Фото В. Луца. 2020 р.

Рис. 4. Інтер'єр Тронної зали після завершенням ремонтних робіт. Фото В. Луца. 2020 р.

Рис. 5. Інтер'єр Тронної зали після завершенням ремонтних робіт. Фото В. Луца. 2020 р.

Рис. 6. Фрагмент стелі Тронної зали. Фото В. Луца. 2020 р.

в замкових комплексах Речі Посполитої. Зокрема, прототипами послужили: інтер'єри парадних кімнат Королівського замку на Вавелі (Краків, Польща) середини XVI ст.², зали замку в Шидловці (перша третина XVI ст.), зали-їдальні замку в Шамотулах (Польща), реконструйованого в ренесансному стилі на початку XVI ст., які за хронологією та змістовим наповненням є близькими до створюваного інтер'єру Тронної зали.

Було запропоновано доповнити кесони стелі масивними декоративними розетками та невеликими — таким, що візуально фіксують місця перетину дерев'яних балок. Наступна складова, характерна для парадного ренесансного інтер'єру³, — широкий фриз, сформований із геральдичних та рослинних елементів. Вузловими точками композиції, що задають загальний ритм, є зображення гербів власників Дубенського замку (автори — Олександр Самчук та Анатолій Казмірук).

Площина основної частини стін вирішена у світлому тоні для розміщення портретної галереї.

² Kassowski W. Dzieje budownictwa i architektury na ziemiach Polski. T. 4. Warszawa: Arkady, 1995. S. 69–70; 399.

³ Kassowski W. Dzieje budownictwa..., s. 398; Miłobędzki A. Zarys dziejów architektury w Polsce. Warszawa: Wiedza Powszechna, 1989. S. 122.

Важливим елементом інтер'єру є підлога, візерунок якої сформований у вигляді регулярної сітки, і повторює ритм кесонів стелі. Виконана з керамограніту, нагадує мармурові підлоги центральноєвропейських і польських замків раннього Нового часу.

Масивні різьблені двері та дерев'яні решітки темного тону завершують ансамбль створюваного інтер'єру.

Успішна реалізація проекту, що базувалась на максимально коректному і науково обґрунтованому введенню історизуючих елементів в інтер'єр Тронної зали, стала безпрецедентною подією в розвитку пам'яткоохоронної справи Рівненщини і України,

---

Abstract. The publication describes the concept of forming the interior of the Throne Hall in the Ostrozhsy-Lubomyrsky Castle in Dubno.

Keywords. Interior, architecture, castle, Throne Hall, Dubno, Ukraine.
